

Archeologie

in Nederland

jaargang 2 september 2018

4

los nummer
€ 9,95

www.archeologienl.nl

Prehistorisch potjeslatijn
Pseudoschrift op een
inheems potje uit de
vroeg ijzertijd

2

**Nieuw licht op donkere
eeuwen**
De overgang van Romeinen
naar Merovingers in Zuid-
Nederland

8

Fort Sint-Michiel
Van Spaans fort tot
Molukkenkamp in
het Venlose Kazerne-
kwartier

26

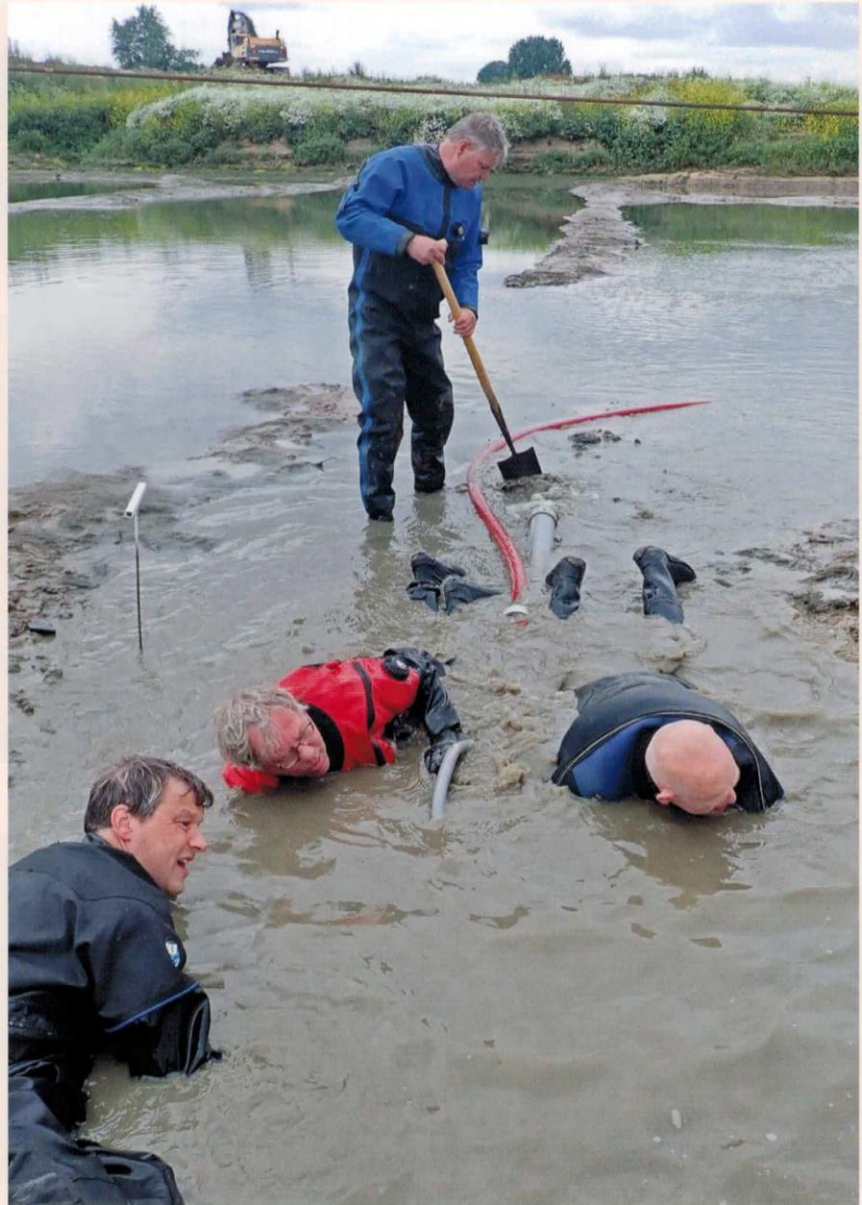
▼ Door de geringe diepte waarop het wrak lag, had onderzoek soms veel weg van een moddergevecht.

Baggeraarsarcheologie

Tijdens de 'Dolle Dwaze Graafweken' van 'Expeditie Over De Maas' moest een aantal gespaarde scheepswrakken in korte tijd geborgen worden. Onder de vrijwilligers die uitgenodigd waren om mee te helpen, was ook onze stichting Mergor in Mosam, een groep duikende vrijwilligers die onderwater archeologische projecten uitvoeren. Onze hoofdbijdrage bestond uit de zoektocht naar een van de wrakken met de romantische naam ODM XII. Dit wrak lag geheel onder de waterspiegel en was daarom voor ons een interessant object. Om de uiteindelijke machinale berging zo goed mogelijk te laten verlopen, was het belangrijk om de exacte locatie, oriëntatie en afmetingen van het wrak vast te stellen. Hierdoor werd gericht graven mogelijk om de resten zo gaaf mogelijk uit de bodem te halen.

Nadat de locatie met prikstokken was vastgesteld, kon het onderzoek beginnen. Door de geringe diepte waarop het wrak lag had het archeologisch werk onder water meer weg van een moddergevecht (zie afbeelding). Met een mini-zandzuiger werd een deel blootgelegd en konden we op de tast de vorm, afmetingen en constructiedetails behoorlijk nauwkeurig vaststellen. Gaandeweg vormde zich het beeld van een lang en smal puntertje met een opvallend dunne scheepshuid. Inmiddels is het wrak in delen met een graafmachine geborgen en veilig gesteld in het depot.

Deze vorm van 'baggeraarsarcheologie' kan een praktische oplossing vormen voor het probleem van het verdwijnen van door de natuur bedreigde archeologie. Het is een prima manier om archeologie die toch verdwijnt en door geldgebrek niet volgens de voorschriften kan worden onderzocht, voor een deel te behouden. Voor professionele archeologen die nu al reeds zenuwachtig worden: de aanpak is niet nieuw en beschreven door John Adams (Dredgers and archaeology, Ministerie WVC, 1990). Hiervoor is wel een portie creatief denken op twee terreinen nodig. Door creativiteit in de toepassing van de wetgeving zouden sites die toch verloren gaan en dus eigenlijk geen archeologische waarde meer heb-

ben, afgewaardeerd moeten worden. Dat opent mogelijkheden om buiten de strakke voorschriften, soberder en dus goedkoper onderzoek te doen. Onderzoek buiten de voorschriften vereist dan ook creativiteit in het kiezen van geschikte onderzoekstechnieken die per project nodig zijn. Vrijwilligers, werkzaam in diverse vakgebieden, hebben al vaak laten zien die creati-

viteit te kunnen leveren. Uiteraard worden deze vrijwilligers begeleid door professionele archeologen.

We zijn benieuwd of de overheden met ons willen meedenken, al is het maar om ons erfgoed niet ongezien verloren te laten gaan.

Peter Seinen